

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sancti Gregorii Papæ Primi Cognomento Magni Opera

In Tres Tomos Distributa. Ex quamp plurimis MSS. Codicibus emendata ;
Additæ Sunt Quædam Notæ in Dialogos & Epistolas ejusdem S. Gregorii

Gregor <I., Papst>

Lutetia Parisiorum, 1675

Prooemivm Secvndi Psalmi Pœnitentialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75090)

fatus inter inimicos meos, ne amplius aliquid ve-
tustatis in me appareat, ne inimicorum conversatio
notam mihi pravaricationis infigat: vos qui opera-
mini iniquitatem, qui culpas vestras confiteri ne-
gligitis, qui in malis operibus impenitentes perse-
veratis, hic à me affectu discedite, hic vos à me
operam dissimilitudine elongate: ut quia à Deo re-
ceditis hic animo, & in futuro etiam corpore à me
discedatis. Discedite, ut amplius non communi-
cem operibus vestris iniquis: [*Quoniam exaudivit
Dominus vocem fletus mei.*] Lavi pedes meos, quo-
modo inquinabo illos? Vocem flebilem Dominus
exaudivit; quia ab omni inquinamento carnis &
spiritus me mundavit. Quomodo autem exauditus
sit, ostendit:

Cant. 5.
a

IX. *Exaudivit Dominus deprecationem meam:
Dominus orationem meam suscepit.*

[*Exaudivit Dominus deprecationem meam.*] pec-
cata dimittendo? [*Dominus orationem meam susce-
pit.*] perseverantiam dando, quasi dicat: Non so-
lum pro peccatis meis fletu delictorum mihi indul-
gentiam contulit, sed etiam ne eadem ulterius com-
mitterem, gratiæ suæ ubertatem concessit. Dixerat
superius: [*Discedite à me omnes qui operamini ini-
quitatem.*] sed quia charitas non querit quæ sua
sunt: & hinc vera esse ostenditur, cum ille diligitur
qui adversatur, ideo subjungit:

1. Cor. 13.
b

X. *Erubescant & conturbentur vehementer om-
nes inimici mei: convertantur & erubef-
cant valde velociter.*

Ille veraciter charitatem habet, qui & amicum di-
ligit in Deo, & inimicum diligit propter Deum.
Hinc namque per semetipsum Veritas dicit: *Diligite
inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos.* Ne
ergo furda aure præcepta transeat Dominica, pro
inimicis orat anima exaudita: [*Erubescant & con-
turbentur.*] Ergo quia propter peccata quæ perpe-
traveram, erubui: erubescens verò ut ea diluerem,
in gemitu meo laboravi, exaudita veniam impetra-
vi. Et utinam meo exemplo erubescat quicumque
quod ad imaginem & similitudinem Dei sit factus
intelligit, & qualiter illam peccando sædavit, ag-
noscat. Si se circumspectans, consideret & decorem
quem perdidit, & obscenitatem qua se velut quo-
dam teterrimo colore perfudit, de operum suorum
qualitate, nisi sit lapis, erubescit. Nobilis anima si
quas aliquando peccati notas admiserit, verecun-
diam tamen à se funditus non repellit. Nam & illud
verum est apertæ desperationis indicium, si vere-
cundia non sequitur peccatum. Unde sub Judææ
specie contemnenti animæ dicitur: *Frons mulieris
meretricis facta est tibi, noluisi erubescere.* Qui enim
neglecto Dei timore peccata peccatis accumulat,
profectu ut meretrix frontem obdurat. Sed quia mi-
nus est de antea vita erubescere, nisi quis etiam
studeat ea quæ admisit, pœnitendo corrigere, sub-
jungit: [*Et conturbentur vehementer.*] Quisquis
peccati sui modum considerans, sibi iratus, contra
seipsum graviter, quod egit puniendo, invehitur,
per compunctionis lacrymas vehementer conturba-
tur. Quia verò per dolorem pœnitentiæ pervenitur
ad conversionem vitæ, protinus additur: [*Conver-
tantur.*] Ille nimirum ad Deum convertitur, qui
tam cogitatus suos, quam etiam operationes ad
Deum semper dirigere conatur. Et quoniam tem-
pus breve est, & finis peccatorum mors est; ne quis
putaret in hominis esse potestate quando vias suas
velit corrigere, repetit: [*Erubescant*] se peccasse,
erubescant conversionem distulisse. Et hoc faciunt
[*valde velociter.*] *Dies enim Domini sicut in nocte
ita veniet.* Unde & Salomon: *Ne tardes, in-*

2. Pet. 3. b

Ecclesi. 5. b

A quit, *converti ad Dominum, neque differas de die
in diem.*

PROOEMIUM SECUNDI PSALMI
Pœnitentialis.

Sicut supra jam diximus, per David, fidelis anima
saccipitur, cui & nominis interpretatio, & operum
magnificentia convenienter aptantur. Fidelis ergo
anima, ea quæ in hoc Psalmo dicuntur, intelligat, &
ab isto nunquam intellectu recedat. Intellectus ve-
rò David in hoc Psalmo est, ut nemo se ante fidem
de meritis suis, quæ nulla sunt, effrat: nemo fide
per gratiam accepta, de peccati impunitate præsu-
mat: nemo bonum quod facit, sibi, sed gratiæ Dei
attribuat: nemo per desidiam torporem in bonâ ope-
ratione pigrescat. Videamus nunc quid dicat.

EXPOSITIO SECUNDI PSALMI
Pœnitentialis.

B *Beati, quorum remissa sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata.* PSAL. XXXI. 1.

Quasi dicat: Cùm omnes velint esse beati, diversi
de beatitudine diversa sentiunt: & desideriorum
suorum errorem sectantes, ad beatitudinis portum
per devia venire proponunt. Sed quidquid illi æsti-
ment, istud est ratum, istud est catholicum, quod illi
solum sunt beati, quorum remissa sunt iniquitates
originales per baptismum: [*& quorum tecta sunt pec-
cata*] actualia post baptismum commissa. Si tegit
infirmum vulnera, quomodo illi à medico adhibetur
medicina? Nonne si cælare vulnus cæperit, latius
extensum introrsum putrescit? Sic & peccatum, nisi
per confessionem detegatur, lethaliter in intimis di-
latatur. Et sicut vulnus non ostensum etiam sanam
carnem putredine inficit: ita peccatum nisi confiten-
do reveletur, etiam si quæ ibi sunt bona corrumpit.
Non enim accepta sunt Deo bona, quæ malorum
admixture maculantur. Sed aliud est quod à pec-
catore homine per obtinationem tegitur, aliud
quod miserante Deo per remissionem operitur. Te-
git medicus vulnus sanandum medicamine, tegit
Deus peccatum ea, quæ multitudinem peccatorum
operit, charitate. Si quis ergo peccata sua tecta esse
desiderat, Deo ea per vocem confessionis ostendat.
Sunt tamen quedam peccata, quæ quamdiu in hac
vita vivitur, etiam à perfectis viris aut vix, aut nul-
latenus declinantur. Habent enim sancti viri aliquid
quod in hac vita operire debeant: quia omnino est
impossibile ut in locutione, aut etiam in cogitatione
numquam delinquant. Student igitur viri Dei oculo-
rum linguæque culpas tegere meritis vitæ, student
ponderare bonorum operum premere immoderata
verborum. Verum quo modo in electis est possibile
eorum transgressiones contegi, cum ab illo, cujus
oculis nuda & aperta sunt omnia, non possunt ab-
fcondi? Sed quia hoc quod tegitur, inferius ponit-
tur, & aliquid aliud superducitur, ut quod est sub-
terpositum, tegatur: tegere peccata dicimus, quæ
quasi subter ponentes abdicamus. Quibus nimirum
quasi tegmen superducimus, dum bonorum ope-
rum nos indumento vestimus. Peccata itaque tegi-
mus, si bona facta malis actibus superponamus.

Beatus vir, cui non imputavit Dominus pec-
catum, nec est in spiritu ejus dolus. II.

Si nosmetipsos judicaremus, non utique judica-
remur. Si nobis peccata nostra imputaverimus, non &
ea nobis imputat Deus. Si ea satisfaciendo punire-
mus, nullum qui nos in futuro puniat, invenire-
mus. Imputare sibi Adam peccatum suum noluit,
quando culpam suam in creatorem refudit, dicens:
*Mulier, quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de
ligno, & comedi.* Unde quia se confiteri culpabilem

1. Pet. 4. b

Heb. 4. d

1. Cor. 11.

Gen. 3. 4.